

Wymagania edukacyjne

w zakresie 8 klasy szkoły podstawowej

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych

„Jestem z wami” z serii „Odsłonić twarz Chrystusa”

podręcznik nr AZ-32-01/10-KR-3/12 do nauczania religii rzymskokatolickiej

zgodny z programem nauczania nr AZ-3-01/10

Proponujemy, by kryteria oceniania w zakresie oceny celującej określić indywidualnie.

Rozdział I Chcę być szczęśliwy

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
Uczeń: - nazywa ludzkie pragnienia i potrzeby; - interpretuje metafory „skarby na ziemi” i „skarby w niebie”; - porównuje zakończenia tekstów: literackiego i tekstu św. Augustyna; - podaje przykłady sytuacji życiowych, w których ludzie potrzebują pomocy innych; - rozumie małżeństwo, rodzinę i ojczyznę, a także zrzeczenia jako środowiska rozwijające wspólnotowy aspekt życia; - analizuje sytuacje przedstawione w tekście literackim i interpretuje postawy bohaterów; - rozumie łacińskie wyrażenie „pro publico bono” będące tematem lekcji;	Uczeń: - interpretuje poczucie szczęścia gimnazjalisty w świetle Pisma Świętego (Jk 5, 13); - analizuje wyniki sondażu o szczęściu; - zna klasyfikację potrzeb; - wskazuje różne modele sensu życia; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii (Mt 11, 28-30) w kontekście tematyki cierpienia i przeciwności losu; - interpretuje sytuacje i postawy przedstawione w tekstach literackich – w świetle tekstów Pisma Świętego; - interpretuje postawę św. Jadwigi w świetle przekazów historycznych, literackich i w świetle cytatu z Pisma Świętego (Mdr 4, 13)	Uczeń: - analizuje model szczęścia lansowany przez współczesne czasopisma młodzieżowe; - rozważa, czym potrzeba różni się od zachcianki; - interpretuje aforyzmy o szczęściu; - rozważa, czy dom jest skarbem ziemskim, czy niebiańskim; - rozważa, o jakim ukojeniu (ziemskim czy wiecznym) mówi tekst św. Augustyna i Pismo Święte (Mt 11, 28-30); - znajduje w modlitewniku pieśń religijną wyrażającą szczęście z odnalezienia Boga; - przedstawia przyczyny i skutki choroby sieroczej; - interpretuje aforyzmy będące tematami	Uczeń: - rozważa, czy jest możliwe uzyskanie pełni szczęścia bez Boga; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii w kontekście tematyki pragnień i potrzeb człowieka; - interpretuje słowa bł. Jana Pawła II i odnosi je do współczesnej sytuacji egzystencjalnej ludzi młodych; - rozważa paradoks człowieka jako istoty społecznej w kontekście wyboru samotności jako drogi życiowej; - rozumie istotę odpowiedzialności społecznej nie tylko w wymiarze współczesnym, ale także w przyszłym; - rozważa różnice między działalnością charytatywną

<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia postać św. Jadwigi w kontekście historycznym; - rozumie pojęcia „działalność charytatywna” i „fundacja”; - wskazuje pierwiastek ludzki i Boski w Kościele; - rozumie istotę chrztu jako włączenia do Kościoła oraz zadania wynikające z przynależności do Kościoła; - wskazuje w wybranych tekstach określenia i obrazy Kościoła; - określa zależność między wiarą a uczynkami; - zna części i obrzędy Eucharystii; - interpretuje przypowieść o zaproszeniu na ucztę. 	<p>oraz dzieła malarskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje wybrane fragmenty Pisma Świętego w kontekście tematyki obrazów Kościoła; - wymienia sposoby tworzenia wspólnoty Kościoła; - wymienia elementy misji Kościoła; - rozumie udział w Eucharystii jako osobiste zaangażowanie w relacje z Bogiem; - rozumie wyrażenie „Eucharystia – serce Kościoła”. 	<p>katechez;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa istotę patriotyzmu; - interpretuje słowa „Czyń, co widzisz”; - zna etymologię słowa „Kościół”; - interpretuje słowa Napoleona wyrażające podziw związany z wielopokoleniowym trwaniem Kościoła; - projektuje gazetkę na temat misji Kościoła; - przeprowadza ankietę dotyczącą uczestnictwa we Mszy Świętej i interpretuje jej wyniki. 	<p>a sponsoringiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze list otwarty do rówieśników na temat ich przynależności do Kościoła; - rozważa, czy podejmowanie misji Kościoła jest narzucaniem innym wiary; - rozważa zmienne i stałe elementy Mszy Świętej w kontekście zmian społecznych.
---	---	--	---

Rozdział II Prowadź mnie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definiuje dwa znaczenia słowa „wcielenie”; - wskazuje w „Symbolu Nicejsko-Konstantynopolińskim” fragment dotyczący Wcielenia; - wymienia cechy prawdziwego obrazu Boga; - analizuje różne znaczenia i konteksty użycia słowa „ojciec” oraz konfrontuje je z obrazem Boga Ojca; - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii pod kątem życia Jezusa; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - widzi różnicę między realizmem wiary we Wcielenie a pozorami wierzeń starożytnych; - wskazuje paradoksy dotyczące Wcielenia Boga; - interpretuje fragmenty Ewangelii mówiące o obrazie Boga jako Ojca; - interpretuje obraz Rembrandta „Powrót syna marnotrawnego” ze szczególnym uwzględnieniem detalu – dłoni ojca; - podaje krótką 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje dzieło malarskie obrazujące Wcielenie; - projektuje witraż przedstawiający Boga Ojca; - interpretuje tytuł dzieła malarskiego z wykorzystaniem kontekstu religijnego; - zna pojęcie Epifania; - rozważa, czy droga do królestwa Bożego polega wyrzeczeniach czy na radości; - przygotowuje wybór zdjęć jako materiał do dyskusji: Co uważa się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, jak mogłaby wyglądać współczesna wizja artystyczna Jezusa Chrystusa, Matki Bożej i Apostołów; - porównuje starotestamentowy i nowotestamentowy obraz Boga; - rozważa, czy współczesność można nazwać czasami królestwa Bożego; - układa współczesna przypowieść o królestwie Bożym; - rozważa, czy pełnię

<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje współczesnych apostołów; - definiuje przypowieść jako gatunek literacki; - zna zasady interpretacji przypowieści; - rozumie pojęcie „pełnia człowieczeństwa”; - dokonuje oceny cech człowieka chciwego i szczodrego; - definiuje dwa znaczenia słowa „piekło”; - odpowiada na pytanie, czym w świetle wiary w Chrystusa jest śmierć; - interpretuje fragmenty Ewangelii dotyczące zapewnienia Chrystusa o wiecznej asystencji oraz wniebowstąpienia. 	<p>informację o życiu Małych Braci Jezusa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady odpowiedzi na wezwanie Jana Chrzciciela z życia współczesnych ludzi; - interpretuje wybrane przypowieści; - zna pojęcie konsumpcjonizmu i dokonuje oceny moralnej zjawiska w świetle Ewangelii; - rozważa związek Wcielenia z ludzką codziennością; - opowiada o Karolu de Foucauld; - interpretuje dzieło malarskie przedstawiające zstąpienie do piekieł ze szczególnym uwzględnieniem symbolicznych detali; - omawia sakramenty w świetle Paschy Chrystusa; - interpretuje paradoks związany z wiarą w obecność Boga. 	<p>za pełnię człowieczeństwa, a co nią jest?;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy ludzie współcześnie bardziej boją się śmierci czy potępienia wiecznego; - rozważa sposób obecności Jezusa w Kościele. 	<p>człowieczeństwa można osiągnąć samotnie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje wybrane fragmenty Ewangelii synoptycznej z uwzględnieniem jej intencji – wyznania wiary; - przeprowadza sondaż na temat doświadczenia Boga przez swoich bliskich.
--	---	---	---

Rozdział III Daję wam Siebie

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie istotę znaku; - wymienia wszystkie sakramenty i określa dary, jakie dzięki nim otrzymujemy; - podaje informacje na temat swojego chrztu świętego na podstawie wywiadu z rodzicami; - rozumie istotę działania Ducha Świętego (metaforę przemieniania, wyrażenie Boski Artysta); 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa sposób, w jaki Bóg okazuje człowiekowi miłość; - interpretuje wyznania Josepha Ratzingera na temat łaski chrztu świętego; - zna obrzędy chrztu świętego; - pisze list do rodzica, wcielając się w młodą osobę przeżywającą kryzys wiary; - opowiada o Kamilu de Lelli jako 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje wybrane gesty lub symbole liturgiczne i je interpretuje; - redaguje modlitwę dziękczynną za dar chrztu; - wskazuje różnice pomiędzy „duchem” a „Duchem Świętym”; - czyta fragmenty Ewangelii mówiące o Ostatniej Wieczerzy i porównuje je; - rozważa, na czym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa różnice pomiędzy sakramentami i magią; - rozważa, czy ludzie nieochrzczeni mogą być zbawieni; - wymienia owoce Ducha Świętego i rozważa ich aktualność; - rozważa, dlaczego Kościół poleca przyjmować Komunię świętą przynajmniej raz w roku w czasie

<ul style="list-style-type: none"> - analizuje świadectwo bierzmowanej i dokonuje; - wskazuje etapy ustanowienia Eucharystii; - definiuje Eucharystię oraz wskazuje jej cel i znaczenie dla życia chrześcijanina; - zna treść pierwszego przykazania kościelnego; - wymienia kolejne części i ich obrzędy Mszy Świętej; - wskazuje cel i sens uczestniczenia we Mszy Świętej; - wie, na czym polega pełne uczestnictwo we Mszy Świętej; - rozumie istotę przebaczenia; - wskazuje warunki Bożego przebaczenia; - zna warunki dobrej spowiedzi; - dokonuje autorefleksji dotyczącej czasu chorowania; - wie, w czym wyraża się troska Jezusa i Kościoła o chorych; - wymienia różne rodzaje powołań; - podaje przykład osoby, która wypełniła swoje powołanie i uzasadnia wybór; - wyraża swoje oczekiwania na temat cech księdza; - wyjaśnia istotę powołania kapłańskiego; - wymienia stopnie sakramentu święceń; - wskazuje podstawy udanego małżeństwa; - definiuje „prawdziwą miłość”; - zna wiek, w którym można zawrzeć 	<p>przykładzie działania Ducha Świętego w życiu człowieka;</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada o wydarzeniach z Wieczernika, redagując opis uczuć z perspektywy osoby biorącej w nich udział; - dostrzega związek między cudem rozmnożenia chleba a nauczaniem Jezusa o chlebie żywym; - rozumie nakaz uczestniczenia w niedzielnej Mszy Świętej pomimo ustanowienia Eucharystii w Wielki Czwartek; - dobiera cytaty biblijne ilustrujące poszczególne obrzędy Mszy Świętej; - wskazuje rolę Kościoła w Bożym przebaczeniu; - interpretuje świadectwo rówieśniczki w świetle chrześcijańskiej nauki o cierpieniu; - zna przebieg sakramentu namaszczenia chorych i jego skutki dla osób wierzących; - wskazuje cechę wspólną (sens) wszystkich rodzajów powołań; - zna wypowiedź Benedykta XVI na temat kapłanów i uzasadnia ją; - porównuje powołanie świeckich i duchownych; - wie bardzo ogólnie, jak przebiega sakrament święceń i kto go udziela; - analizuje wyniki ankiety na temat 	<p>polega wyjątkowość spotkania z Bogiem w niedzielnej Mszy Świętej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretuje postawę pokory opisaną przez Benedykta XVI w przemówieniu; - przedstawia informacje na temat Światowego Dnia Chorego; - projektuje gazetkę na temat różnych powołań; - definiuje pojęcia „kanonizacja” i „beatyfikacja”; - przygotowuje informacje o świętym lub błogosławionym ogłoszonym przez bł. Jana Pawła II. 	<p>wielkanocnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia trudności życia Kościoła w wybranym państwie, w którym chrześcijaństwo jest zakazane; - rozważa problem, czy Bóg przebacza każdy grzech; - rozważa, czy cierpienie i choroba są Bożą karą za grzechy; - rozważa, jaka jest istota powołania i jakie są relacje między wolnością a powołaniem; - rozważa problem, czyje oczekiwania powinien spełniać ksiądz; - rozważa atrakcyjność świętości we współczesnym świecie.
---	--	---	---

<p>małżeństwo i rozumie takie ograniczenie; - podaje informacje na temat kilku świętych żyjących na przestrzenie wieków; - wyjaśnia istotę świętości.</p>	<p>małżeństwa; - porównuje treść cywilnej i kościelnej przysięgi małżeńskiej; - podaje argumenty potwierdzające tezę, że świętość nie jest postawą przestarzałą (jest aktualna); - opowiada o św. Ignacym Loyoli, ukazując aktualność istotnych wyborów świętego; - podaje przykłady ludzi dążących do świętości i wskazuje elementy ich biografii, które mogą być inspiracją dla nastolatków.</p>		
---	--	--	--

Rozdział IV Szukam dobra

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń: - opowiada dzieje Józefa Egipskiego; - rozumie pojęcie „Opatrzność”; - opowiada dzieje Mojżesza; - interpretuje imię Boże „Jestem, Który Jestem”; - opisuje historię wybranej osoby, w której losach dostrzega Boże prowadzenie do nawrócenia; - rozumie pojęcie autorytetu, - podaje cechy autorytetu ludzkiego i cechy autorytetu Boga; - opiniuje przykładowe decyzje moralne na podstawie opisu sytuacji; - definiuje, czym jest</p>	<p>Uczeń: - podaje przykłady działania Bożej Opatrzności („szczęścia w nieszczęściu”); - aktualizuje historię Józefa Egipskiego; - wskazuje cechy Mojżesza, które ułatwiały i które utrudniały mu realizowanie jego powołania; - aktualizuje historię Mojżesza; - dokonuje interpretacji dzieła malarskiego, charakteryzując Mojżesza; - na podstawie fragmentów Księgi Wyjścia wyjaśnia znaczenie Paschy dla Izraelitów; - interpretuje fragmenty Ewangelii</p>	<p>Uczeń: - definiuje pojęcie „Opatrzność”; - rozważa przyczyny wzbraniania się Mojżesza przed podjęciem zadania, które wyznaczył mu Bóg; - wymienia plagi egipskie i analizuje wybrany cud opisany w Księdze Wyjścia; - definiuje pojęcie autorytetu; - wymienia rodzaje autorytetu; - wyjaśnia znaczenie związków wyrazowych ze słowem „sumienie”, podaje przykłady z życia ilustrujące różne znaczenia; - przeprowadza ankietę na temat gotowości poświęcania się wśród członków starszego</p>	<p>Uczeń: - interpretuje ikonograficzne wyobrażenie Bożej Opatrzności w świetle fragmentu Pisma Świętego (Rz 8, 28a); - rozważa, dlaczego Opatrzność Boża nie zapobiega całkowicie ludzkim cierpieniom; - opowiada dzieje Mojżesza na podstawie opowiadania św. Szczepana; - rozważa, czy opis wyjścia Izraela z niewoli egipskiej jest kroniką; - formułuje rady, jak rozemnać prawdziwy autorytet życiowy; - rozważa, czy autorytet Boga jest autorytetem specjalisty czy przełożonego; - wie, czym różni się</p>

<p>sumienie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady bezinteresownego włączania się w życie rodziny; - zna znaczenia słowa „błogosławiony”. 	<p>mówiące o słabości autorytetów ludzkich;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa zagrożenie sekt w życiu młodych ludzi; - rozumie, że człowiek ponosi odpowiedzialność za swoje sumienie; - wyjaśnia, na czym polega doskonałość przykazania miłości; - interpretuje tekst Ośmiu Błogosławieństw i konfrontuje go z potocznym rozumieniem szczęścia; - aktualizuje przesłanie Błogosławieństw, podając przykłady z życia współczesnej młodzieży. 	<p>i młodego pokolenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje dwa ewangeliczne przekazy Błogosławieństw. 	<p>chrześcijańskie rozumienie sumienia od innych ujęć;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa, czy można kochać innych, jeśli nie kocha się siebie; - rozważa, czy Błogosławieństwa mogą być wskazówką życiową także dla osób niewierzących.
---	---	--	--

Rozdział V Wskazuję ci drogę

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcia „dobro” i „dobroć”; - opowiada o życiu ukrytym Jezusa w Nazarecie; - przedstawia przykład dobrego człowieka; - umie podzielić przykazania na te, które dotyczą relacji z Bogiem, i te, które dotyczą bliźniego; - interpretuje przykazania: wskazuje osoby oraz wartości, które są chronione przez przykazania; - podaje przykłady współczesnych bożków; - przeformułuje pierwsze przykazania z zakazu na nakaz; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analizuje słowa dwunastoletniego Jezusa wypowiedziane w czasie odnalezienia go w Świątyni; - rozumie znaczenie przykazań w życiu chrześcijanina oraz ich wpływ na godność człowieka; - charakteryzuje mechanizm działania sekty; - podaje cechy prawdziwego i fałszywego obrazu Boga; - rozumie istotę kultu obrazów; - rozumie niebezpieczeństwa tkwiące w bałwochwalstwie, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje dojrzałość bierzmowanego chrześcijanina z odpowiedzialnością żydowskiego 13-latka; - porównuje sens rzymskich sentencji prawnych z przykazaniami; - przygotowuje informacje na temat współczesnych sekt i nowych ruchów religijnych; - rozważa, w co wierzą ateści; - przygotowuje planszę z „Litanią do Najświętszego Imienia Jezus”; - analizuje etymologię słowa „niedziela” w różnych językach, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa istotę powołania chrześcijańskiego: zwykle czy niezwykle życie; - rozważa aktualność problemów poruszanych przez Dekalog; - zabiera głos w dyskusji na temat kultu obrazów; - rozważa, czy noszenie medalików i krzyżyków jako biżuterii jest nadużywaniem świętych znaków; - rozważa, czy można żyć bez świętowania; - pisze list do rówieśnika wspierający go w wierze;

<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje pierwsze przykazania; - rozumie na czym polega wzywanie Boga w błahych i niewłaściwych sprawach; - rozumie słowa Nowego Testamentu o wzywaniu Jezusa jako Pana (Rz 10, 9-10 oraz Mt 7, 21); - redaguje wypowiedź na forum internetowym; - wymienia różne formy pobożności; - omawia sposoby świętowania w rodzinie; - omawia kwestię świętowania szabatu i niedzieli; - wymienia ważne święta, które nie zawsze przypadają w niedzielę; - wymienia wartości i zagrożenia życia społecznego i kościelnego w XV i XVI wieku; - wskazuje postulaty reformacji; - zna postać Marcina Lutra; - zna ogólną sytuację dotyczącą reformacji i reformy Kościoła w Polsce; - wie o różnych narodowościach i religiach w Rzeczypospolitej Obojga Narodów; - zna niektóre postacie mające wpływ na reformę Kościoła katolickiego w Polsce (szczególnie rolę ks. Piotra Skargi SJ); - podaje informacje o Kościele greckokatolickim; - rozumie wąski 	<ul style="list-style-type: none"> błuznierstwie i krzywoprzysięstwie; - podaje historyczne przykłady bałwochwalstwa; - uzasadnia religijny sens świętowania niedzieli (układa pytania z perspektywy niewierzącego rówieśnika, pisze na ten temat list do rówieśnika); - układa plan dnia świątecznego; - omawia stanowisko Soboru Trydenckiego wobec postulatów reformacji; - omawia postać Tomasz Morusa jako męczennika sumienia oraz patrona rządzących; - rozumie doniosłość pokoju religijnego na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów; - redaguje współczesną polszczyzną modlitwę za ojczyznę Piotra Skargi; - omawia istotę unii brzeskiej; - porównuje współczesną rodzinę z rodziną starożytnych Izraelitów; - interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o relacjach dzieci z rodzicami; - buduje drzewo genealogiczne swojej rodziny; - rozumie odpowiedzialność za życie własne oraz bliźniego, np. w kontekście głodu na świecie; - wskazuje brak miłości jako przyczynę 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje planszę pogładową; - rozważa, dlaczego Kościół, pomimo że jest święty, potrzebuje reform; - analizuje codzienną prasę, wskazując przykłady nietolerancji religijnej w Europie; - rozumie wspólną symbolikę różnych religii w architekturze: omawia symboliczne znaczenie wieży w architekturze sakralnej; - opracowuje historię swojej rodziny na podstawie dostępnych dokumentów z uwzględnieniem kontekstu społecznego, kulturowego, religijnego; - przygotowuje afisz zachęcający do udziału w Marszu Życia; - interpretuje obraz „Portret małżeństwa Arnolfinich”, uwzględniając symboliczne znaczenie elementów związanych z małżeństwem; - wymienia pozytywne cechy, które pozwalają unikać kradzieży; - podaje przykłady zadośćuczynienia w sytuacji kłamstwa; - uzasadnia, że dziewiąte i dziesiąte przykazanie są streszczeniem drugiej tablicy przykazań (przykazań 4-10); - zna biografię świętego, którego życie jest przykładem walki z pożądliwością; - układa własne modlitwy; - rozumie sens powiedzenia: modlitwa 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje historyczne przykłady męczenników sumienia, odwołując się do różnych epok; - rozważa problemy współczesne związane z tolerancją i wartościami chrześcijańskimi w świetle historii; - rozważa, czy wiara chrześcijańska pomaga czy przeszkadza w relacjach z wyznawcami innych religii; - przygotowuje oś czasu uwzględniającą informacje o wyznawcach różnych religii zamieszkujących region; - rozważa, czy przeszłość rodziny, narodu i Kościoła wpływa na jego własną przyszłość; - rozważa, czy zabijanie podczas wojny jest wykroczeniem przeciwko piątemu przykazaniu; - rozważa związki przyjaźni z miłością; - rozważa, czy przywłaszczenie jedzenia, gdy jest się głodnym, jest kradzieżą; - rozważa istotę manipulacji jako wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu; - rozważa słowa Benedykta XVI jako kontrargument w dyskusji na temat Dekalogu jako systemu zakazów; - rozważa, czy modlitwa może przemieniać ludzi i świat;
--	--	---	--

<p>i szerszy sens przykazań 4-7; - rozumie ewangeliczne określenie posiadania w „nienawiści ojca i matki”; - rozumie pozytywny sens piątego przykazania; - wie o problemach współczesnych związanych z szacunkiem do życia, czyli dotyczących ochrony życia od poczęcia do śmierci naturalnej; - podaje przykłady łamania piątego przykazania; - wskazuje zagrożenia miłości dla współczesnych nastolatków; - wymienia grzechy przeciw czystości; - rozumie istotę czystości w narzeczeństwie i małżeństwie; - wymienia przyczyny kradzieży; - rozważa związek siódmego przykazania z przykazaniem miłości; - rozumie istotę ściągania i plagiatu jako kradzieży; - wskazuje przyczyny kłamstw; - rozumie różnicę między kłamstwem, obmową, oszczerstwem i lekkomyślnym osądem; - podaje skutki kłamstwa dla kłamcy i okłamywanego; - rozumie istotę sytuacji, kiedy nie należy mówić prawdy; - rozumie dwa</p>	<p>łamania piątego przykazania; - rozpatruje problem zakochanych nastolatków z perspektywy młodzieży i rodziców; - przedstawia starotestamentową i nowotestamentową interpretację szóstego przykazania, z uwzględnieniem kontekstu biblijnego; - redaguje w punktach poradnik dla małżeństw, w którym uwzględnia etykę chrześcijańską; - sporządza wykres słupkowy pokazujący tendencję w rozwoju nieuczciwości w szkole (ściąganie); - porównuje definicje kradzieży z kodeksu karnego i KKK; - wyjaśnia pozytywny sens siódmego przykazania; - interpretuje postawy bohaterów literackich dotyczących kłamstwa; - formułuje kontrargumenty wobec „zwolenników” mówienia nieprawdy; - interpretuje fragmenty NT w kontekście ósmego przykazania; - dokonuje oceny moralnej pożądlivosti w świetle tradycji biblijnej i nauczania Kościoła; - opracowuje rady dotyczące sztuki modlenia się; - interpretuje teksty Pisma Świętego dotyczące modlitwy; - dokonuje praktycznej aktualizacji przykazania miłości</p>	<p>żyje z wierności; - dokonuje parafrazy „Hymnu o miłości” św. Pawła, uwzględniając współczesne realia.</p>	<p>- rozważa, czy prawdziwa miłość może istnieć bez Boga.</p>
--	--	---	---

<p>znaczenia słowa „pożądać” i odnosi je do dziewiątego i dziesiątego przykazania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje pozytywne aspekty dziewiątego i dziesiątego przykazania; - podaje sposoby, które umożliwiają walkę z pożądliwością; - opisuje modlitwę Jezusa, - dokonuje autorefleksji, czym jest modlitwa, - zna podstawowe postawy, gesty i formy modlitwy; - rozumie sens wezwania „Trwajcie w miłości mojej”. 	<p>bliźniego w świetle słów Benedykta XVI;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokonuje „pozytywnej” parafrazy „Hymnu o miłości” św. Pawła; - wymienia grzechy przeciw miłości Bożej. 		
---	--	--	--

Rozdział VI
Idę z wami. Rok liturgiczny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia potoczne związki frazeologiczne związane ze słowem „krzyż”; - interpretuje przesłanie religijne płynące z Krzyża Chrystusa; - wymienia współczesne przejawy kultu Krzyża; - zna datę święta Podwyższenia Krzyża Świętego; - zna części różańca; - rozumie hierarchię: Eucharystia – różaniec; - wymienia kilkoro świętych; - odróżnia uroczystość Wszystkich Świętych od wspomnienia wszystkich wiernych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie pojęcie „Drzewo Życia” w odniesieniu do krzyża; - zna świadectwo wiary Wojciecha Kilara, rozważa sensowność składania świadectw; - rozumie, że różaniec jest modlitwą chrystocentryczną i kontemplacyjną; - rozumie istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego (np. łączy określenia z definicjami); - interpretuje sens oczekiwania w tekście literackim; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje interpretację malarskiego przedstawienia Krzyża; - wymienia „apostołów różańca” i podaje krótkie informacje biograficzne na ich temat; - wyjaśnia istotę Kościoła pielgrzymującego, oczyszczającego się i niebiańskiego; - rozważa niesprzeczność kultu świętych z wiarą w Jednego Boga; - zna świętych, którzy są patronami członków rodziny; - analizuje adwent w życiu człowieka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia historię interpretacji znaku Krzyża (etapy kultu); - rozważa, dlaczego krzyż chrześcijański nie jest ani amuletem, ani talizmanem; - rozważa, czy różaniec jest modlitwą odpowiednią dla współczesnego człowieka; - przedstawia etapy w rozwoju kultu świętych; - rozumie chrześcijaństwo jako wspólnotę, która wyzwala z poczucia samotności; - przedstawia religijny sens obchodów ku czci świętych i litanii do

<p>zmarłych (Dnia Zadusznego);</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie sens naśladowania świętych; - przedstawia postać Jana Chrzciciela; - podaje dwa znaczenia adwentu jako oczekiwania; - charakteryzuje specyfikę adwentu jako okresu liturgicznego i czas jego trwania; - rozumie symbolikę światła i ciemności; - rozumie religijny (nie tylko tradycyjny) sens Bożego Narodzenia; - rozumie łacińskie sformułowanie <i>Ut unum sint</i>; - wskazuje na chrzest jako podstawę wspólnoty Kościołów, - rozumie różnicę między tolerancją a akceptacją; - wskazuje ludzki i Boży czynnik ekumenizmu; - rozumie religijne znaczenie wielkiego postu; - wyjaśnia symbolikę wielkopostną; - wymienia nabożeństwa wielkopostne; - wymienia części Triduum Paschalnego i wyjaśnia treść obchodów poszczególnych dni; - przyporządkowuje każdej części Triduum Paschalnego określone obrzędy; - wymienia uroczystości i ważniejsze święta maryjne oraz podaje ich daty; - wylicza różne formy kultu maryjnego; 	<ul style="list-style-type: none"> - określa znaczenie symboli adwentowych; - wskazuje różnice między ewangelicznym i tradycyjnym (potocznym) przekazem o Bożym Narodzeniu; - interpretuje dzieło malarskie, wskazując motywy uniżenia i Boskości Jezusa; - dokonuje autoanalizy: Co wiem o wiernych innych Kościołów; - rozumie określenie „ekumenizm” i podaje warunki ruchu ekumenicznego; - proponuje inne nazwy dla okresu wielkiego postu; - analizuje jałmużną modlitwę i post jako praktyki pokutne; - rozumie znaczenie obchodów Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina; - rozumie związek Eucharystii i Triduum Paschalnego; - interpretuje różne określenia dla Wielkanocy; - charakteryzuje rozwój pobożności maryjnej bł. Jana Pawła II; - interpretuje biblijną scenę pod Krzyżem w kontekście pochodzenia kultu maryjnego; - przedstawia rolę kultu maryjnego w historii Polski; - podejmuje próbę samodzielnego określenia symboliki Ducha Świętego; - interpretuje fragmenty „Sekwencji o Duchu Świętym”. 	<p>współczesnego;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie Bożego Narodzenia jako Wcielenia Syna Bożego, który sprawił, że życie ma sens, - interpretuje fragmenty Pisma Świętego mówiące o uniżeniu Jezusa Chrystusa; - przygotowuje notkę prasową o Tygodniu Modlitw o Jedność Chrześcijan; - analizuje treść pieśni wielkopostnych, - wyjaśnia znaczenie modlitwy, postu i jałmużny w Wielkim Poście; - objaśnia znaczenie obrzędów Triduum Paschalnego; - interpretuje symbole wielkanocne; - rozważa wpływ objawień maryjnych na życie człowieka wierzącego; - wyjaśnia symbolikę Ducha Świętego; - zna pojęcie „Paraklet”; - przygotowuje mapę myśli na temat działania Ducha Świętego w Kościele. 	<p>wszystkich świętych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozważa ważność przeszłości, terażniejszości i przyszłości w chrześcijaństwie; - rozważa, dlaczego Bóg jako drogę zbawienia człowieka wybrał uniżenie i śmierć, a nie potęgę; - rozważa, czy ekumenizm jest zagrożeniem wiary, czy wynika z wiary; - samodzielnie analizuje niedzielne czytania wielkopostne; - dobiera cytaty biblijne do obrzędów Triduum Paschalnego; - zna tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego, interpretuje go i ocenia stopień ich realizacji; - układa „Modlitwę gimnazjalisty do Ducha Świętego”; - rozważa, jak odróżnić autosugestię od działania Ducha Świętego.
---	---	--	--

<p>- podaje podstawowe prawdy wiary związane z Duchem Świętym; - wymienia symbole Ducha Świętego; - wie, kiedy obchodzimy Uroczystość Zesłania Ducha Świętego.</p>			
--	--	--	--

Opracował: Bartłomiej Bester